

- 1 - Letiště - Tara - Trim - Newgrange – Dundalk
- 2 - Carlingford - Slieve Croob - Belfast – Glenariff
- 3 - Fair Head - Giant's Causeway - Derry/Londonderry
- 4 - Donegal - Carrowmore - Moher – Burren
- 5 - Killarney - Mt.Carrantuohill - Dingli - Rock of Cashel
- 6 - Glendalough - Dublin

Letní cestovní runda vedla tentokrát na Smaragdový ostrov. Kupodivu jsem tu ještě nebyl, což na zemičku plnou starých baráků, úžasných zřícenin uprostřed zelených luk, megalitických staveb a plnou nezapomenutelných panoramat je pěkná ostuda. Kor když je to za rohem a při troše štěstí se seženou letenky za pár babek. A přitom to na planist bylo zařazeno poprvé rok předtím.

Problémů má však Irsko taky pár. Jednak o počasí nebyly nejlepší představy, takže nějaké dlouhé túry se stanem by nemusely být to pravé, přespání v dražších hotelích nebo ikslůžkových noclehárnách za nemnoho méně taky zrovna není nic extra pro šrajtofli i čas, většina hotspotů je někde v pustinách a hromadnější doprava je tam i bez toho dost mizerná a drahá. Takže naprostá volnost v podobě zapůjčení auta na většinu cesty je ideální, zajet si kam člověk chce, před deštěm taky lepší než větve smrků, které jsou notabene nejbliž někde v Norsku, škuldit gramy v batohu není třeba, v mercatech se to může pořádně rozparádit a v nejhroším spaní v autě taky není větší problém.

Vyklubala se z toho naprostá pohoda strávená za volantem, a to včetně většiny nocí v pustých končinách. Celkem 12 dní, z toho 10 za volantem půjčeného auta, kterým se obkroužil ostrov, a to hlavně jeho severní a jihozápadní část. Něco hold zůstalo na příště. Zbývající dva dny se zůstalo v Dublinu. S lidma byla ještě větší potíž než jindy, páč Irsko zrovna moc nelákalo. Naštěstí poslední spolucestovatelská oběť z Makedonie se kupodivu otrávit nedala, takže to bylo opět na Davidovi.

Celkem to vyšlo asi na 10 tisíc. Skoro půl roku před odjezdem se koupily letenky s RyanAirem (letenka 398 Kč + nejruznější poplatky 2100 Kč), asi měsíc předem se rezervovalo u Hertzů auto třídy economy (180 €/10 dní + SuperCDW na snížení spoluúčasti 100€, přes web ryanair.com to vychází významně levněji než na hertz.com). Přes hostelworld.com se 3 týdny předem objednala masová noclehárna v Dublinu, která ale aspoň nebyla nějakou polskoukrajinskou ubytovnou. A poslední nákup před cestou byl český Lonely Irsko a tatranky.

Trasa 17 - 29. červenec 2008

(Irsko) Tara Hill - Trim - Newgrange - Knowh - Dundalk - (Severní Irsko) Newry - Belfast - Glenariff - Giants Causeway - Londonderry - (Irsko) Donegal - Cliffs of Moher - Burren - Killarney - Mount Carrantuohill - Dingli - Cashel - Killkenny - Glendalough - Dublin

I. Letiště - Tara Hill - Trim

Letadlo tentokrát letělo v rozumnou hodinu, tak se člověk téměř i vyspal a před devátou se srazil s Davidem v Holešovicích. Cestou na letišti zjišťuju škandální věc, že má víc tatranek než já. Vtrhávám tak ještě do letištní Billy s kupodivu normálními cenami a přidávám dvacet tatranek, jejich napodobenin a čokoládiček. David ještě znásilnil elektrickou zástrčku před přepážkami pro telefon a

předvádí práci, tak je dost času na pozorování odbavování spolucestujících. RyanAair má totiž jeden zádrhel (kromě dalších stovek) v maximální váze zavazadla 15 kilo. Jinak se solí asi tři stovky za další kilo. Takže skoro všichni před námi na sebe rychle navlékají svetry a bundy z batohu, cpou věci do příručního batůžku a rozčilují se, že by je ČSA vyšly levnějc. Letadlo v cajku, dokonce se neplatí ani za záchod a vzduch je tu také zadarmo. Celou cestu je zataženo a v Dublinu přistáváme v dešti. Na letišti se člověk dost našlape a navíc je docela hnusný a vypadá jak skladiště.

Hertzův bus nás odváží od terminálu do své centrály a fasujeme stříbrnou Toyotu Auris v dieselu. Je pár měsíců stará, ale nakonec si taky zastávkovala (ale to mohl být taky problém v řidiči, že). Spíš vždy musí stáčet tachometry, protože se mi nezdá, že by to auto podruhé za sebou měli přede mnou jen tři lidi. Ještě ji chvíli hledáme na obrovském parkovišti a zkouším startovat. No asi to má nějaký figl, páč to nejede. Tak se zeptám a figl to kupodivu nemělo. Takže zase nalevo, kde jsem letos toho najezdil víc než vpravo, takže teď už ani nestírám místo blikání. Jen to má pěkně ostrý brzdy, ale tady bude zádrhel spíš v mojí felině, že hold holka už moc nebrzdí. Celou cestu si odřídím sám a i nápad udělat z Davida navigátora brzy zatrhávám:-)

Původně se chtělo Irsko objet tradičně ve směru hodinových ručiček na Cork, ale letiště je na severu Dublinu a auto máme vracet v centrální pobočce, která je zas významně jižně od centra. Tak to bereme opačně směrem na Belfast. Úplně se vyhneme Dublinu a průvodce budeme číst pozpátku. I tak se cesta zadrhává rychle, protože značení v Irsku je dost hrozné. Asi 30 kilometrů od letiště jsou tři hrady, ale ty nějak úspěšně míjíme a končíme náhodou alespoň na jedné pamětihodnosti jménem **Tarský vrch**. Hodně brzo jsme tak pochopili, že v Irsku nevidíme to, co chceme, ale to, kam nás cesta zavede. Spíš než města se vyplatí kontrolovat čísla silnic a mít pořádně podrobnou mapu, kterou jsme zatím neměli. A i když na ní třeba silnice na křižovatce pokračuje rovně, tak ve skutečnosti její pokračování může být strčeno plusminus kilometr stranou. Směrovky na turistické cíle tu jsou naprosto sporadicky a hlavně zásadně až za křižovatkou. Kdyby aspoň nebyl člověk tak rozmlsanej z toho Zélandu, ale ono je to o tři kategorie lepší i v

Severním Irsku. Tam taky je u silnic řada odpočívadel, v Irsku bylo za 2000 kilometrů jedno.

Takže teď jsme na Tarském vrchu, což je zelený kopeček se zarostlými valy a drobnými pahorky a malý standardní gotický kostelík. Historicky to je pro Iry místo významné, bylo spojeno s bohem Maeve a čarodějnými druidy, od třetího století odtud vládli velekrálové. Právě odsud vzali taky Irové svůj trojlístek (shamrock), když na jeho tvaru vysvětloval svatý Patrik ještě pohanskému králi svatou trojici. Nicméně pohanské místo tu zůstalo a s postupujícím křesťanstvím vůkol začala jeho sláva upadat. Uvnitř kostela je informační středisko, za jehož návštěvu se v Irsku často platí, protože slouží i jako malé muzeum. Jinak v těch pahorcích a terénních vlnkách se skrývají staré mohyly a hrobky (v jedné z nich byl objeven 4500 let starý hrob z doby kamenné). Na vršku mohyly Cormacs House se tyčí falický Kámen osudu. Všude kolem ovce a Češi od Kudrny. To taky byli poslední Češi až do Dublinu a i v něm to byli spíš Slováci.

Neznámo jak míváme další památky a končíme u ospalého městečka **Trim** na řece Boyne (1500 obyvatel, irsky Baile Atha Troim, neboli Město u Bezového Brodu). Na jeho předměstí **Newtown** jsou fešné ruiny kostela, katedrály sv. Petra a Pavla a opatství Newtown Abbey. Za jednoproudým můstkem sv. Petra (druhý nejstarší most v Irsku, i když tohle počítání známe) je další opatství Crutched Friary. Tady jsou konečně ty profláklé a časté irské stavbičky, respektive ruiny kostelů a klášterů, obklopené zdmi a hroby s typickými keltskými kříži v útrobách zřícenin. Vše kolem je zelené a pasou se tu samozřejmě ovce, někdy i krávy, býci či koně.

Další zastávka v rozkopaném Trimu. Poslední dobou irská města zavádí na běžícím páse zóny placeného parkování v centrech i takových děr (většinou do šesti a kromě neděle). My tu jsme po páté, čímž poprvé a rozhodně ne naposled přicházíme o prohlídku hradu (ten zdejší je z roku 1173, je to mohutný, je to velký a zbylo toho dost, i když ho ničilo dost pobudů včetně vyhlášeného Cromwella, který ale zplundroval v Irsku skoro každé tři kameny spojené maltou). Na protější straně zbyl obrovský kamenný zub po zvonici Yellow Steeple (1368, zrubána 1649). V centru ještě fotíme pár kostelů, které ale jsou v Irsku v podstatě jen na dvě brda. Nějaký život se nachází v malých krámcích s předraženou vodou. Ale hlavní je, že sušenkami tu člověk hladý neumře, tak se vesele můžou pořádat zásoby.

Večer na krku a zamířilo se na odstrčené památky kolem **Kellsu**, které by u sebe mohly mít nějaké parkoviště, kde by třeba člověk mohl složit hlavu. Kemp jsem totiž neviděl prvních 5 dní a kdo by taky stál o stavění stanu v tom věčném dešti. Navíc spaní v aurisce se ukázalo na výsost pohodlné, a to včetně chrápání po boku. Odstrčené památky se hledaly sakra těžce, najelo se toho dost různými směry než se našla alespoň Věž na Hill of Lloyd, což vzhledem k jejímu pojmenování jako Suchozemský maják, je výsledek dost tristní. Kolem je pěkná piknikárna, tak se pokračovalo v hledání nedalekých křížů u Castlekeeranu. Museli jsme kolem nich projet tak třikrát, ale stejně marně. Vzdáváme to, jsme na kraji odlehle silnice, přes potůček do kopce zajímavá kaple, pár křížů a prameny svaté vody. Koneckonců kde spát lépe než u hřbitova.

Nocování: kdes u kaple za Kellsem

Doprava: auto Letiště-Tara-Trim-Navan-Kells 150 km, letadlo Praha-Dublin, bus Mělník-Praha 55 km

Ceny: parkovné Trim 0.2/20min, pohled 0.4, voda 2x2l 1.7

II. Newgrange - Knowth - Ardee - Dundalk

Po spací anabázi a dalších zajížděcích se vracíme k řece Boyne, takže po 170 najetých kilometrech jsme asi 50 kilometrů od letiště. Dnes je v plánu jedna z irských hvězd a vlastně jediná irská stavba, která se proflákla v letech minulých až k mým uším - Newgrange. Tady je to tedy hlavně pod názvem **Brú na Boinne**, což je rozsáhlá nekropole z mladší doby kamenné a o tisíc let starší než Stonenhang přes vodu (cca. 3200 před n.l.). Jsou to obrovské mohyly rozesté na několika kilometrech čtverečných, největší z tunelových mohyl je zrekonstruovaný Newgrange, Knowth a svému osudu ponechaný Dowth.

Navštívit je třeba informační středisko u Donore s muzeem, filmečkem a kasou. Vstup do střediska a **Newgrange** 6€ a přidat k tomu ještě Knowth tak 10.8€. Studenti tady i na většinu dalších památek urvou slevu 60%. Často může být také vyprodáno, tak se vyplatí přijet zrána. Vyfálsli jsme terčíky s časem odjezdů busů, které od návštěvníckého centra odvázejí turisty. Newgrange mám na 10:45, Knowth na 12:15, pak muzeum, takže jsme tady zabili přes 5 hodin času. Impozantní Newgrange vypadá jak krtkův dort s výškou 13 metrů a průměrem 80 metrů. Dovnitř vede jedna chodba, hlavní vchod lemují kamenný obrubník s vyrytými trojitými spirálami (symboly počátku a konce života) a dalšími obrázky. Přední část je čerstvě vypulírována, šutry jak za mlada. Nad vchodem je pak štěrbina, která propouští dovnitř hrobky první paprsky slunce při zimním slunovratu skrze klikatou chodbu. Kolem mohyly se pak nachází další mohylky, vztyčené kameny a další megalitické proprietty. Dovnitř hrobky si jdeme s paní průvodcovou vychutnat tmou a zimní slunovrat se hold trochu zasimuluje. Busem zpátky k centru a odsud zase téměř stejnou cestou na Knowth (takže hodina k ničemu pryč). **Knowth** je rozsáhlejší, kolem ústřední mohyly jsou desítky dalších a menších, bylo tu učiněno i více objevů a ve středověku se na vrcholu hrobku umístilo opevněné sídlo. Při nedávných průzkumech to kompletně rozvrtali, betonově vyztužili a dovnitř nacpali železnou místnost pro turisty. Chodby jsou tady dvě a dvakrát delší než na Newgrangi, ale do nich se moc nemůže.

O pár kilometrů dál končíme na jiném, pro Irsko neméně významném, místě. Plac bitvy na **Boyne**, kde Irové v 1690 definitivně projeli svoji nezávislost. Dnes je tu velké muzeum věnované bitvě, kde se servali irští katolíci a Frantíci pod vedením britského exkrále Skota Jakuba II proti Angličanům a vejškrabku celé Evropy pod vedením krále Viléma III Oranžského, Holanďana. Vilém měl armádu větší a lepší a vcelku v pohodě vyhrál. Z 60 tisíc vojáků na obou stranách však padlo jen patnáctset, což je pomalu na úrovni přirozené úmrtnosti. Takže zrovna na krev se nebojovalo. Jestli bylo ale počasí, jako následující dny, tak se ani nedívám. Frantíci si asi brzy řekli "Irsko? Tak na to serem" a šli dom ožírat se burgundským.

Popojetím o deset kilometrů se dostáváme na **Hill of Slane**, což je kupodivu kopec u města Slane. Další mýtický irský kopec, kde rok po příchodu do země (433) zapálil sv. Patrik velikonoční oheň na znamení obratu Irska ke katolicismu. Dnes zde zůstaly zbytky opevněného kostela a františkánského opatství, kde se přečkává další pořádná sprška.

Konečně dáváme vale prvnímu hrabství Meath a přejíždíme do nejmenšího Louthu. Celkem jich je 27, takže tímhle tempem to asi fakt nepůjde. Městečko **Ardee** láká na dva hrady na jedné

hlavní ulici. Jeden z nich je ale jen kamenný dům s věžičkou Hatchs a jen o trošku větší je Ardee. Ještě nějaké zastávky podél kostelů, megašutru Cochulainns (asi tři metry na výšku uprostřed zelených luk) a na déle nás zastavuje až bohatě zdobená katedrála v **Dundalku**. Vedle dalších kamenných stavbiček však hlavně objevuju kouzlo curry chipsů v takeaway za cca tři jura, kde se na hmotnost u hranolků nikdy nehraje. Vedle hranolků na tři způsoby pak ještě nabízejí rybu či burger, a tak je to tu v zásadě všude.

Po natankování sjíždíme na opuštěnější **poloostrov Cooley**. Moc pláží tady nemají a ta hlavní zůstala skryta i po projetí pobřežními polňačkami. Končíme na kamenitém mořském ohybu u **Greenore**, kde má moře slušné proudy. Rybáři pomalu odjíždí a zůstávají tu tak tři auta na noc. Zatímco David jen stáhne sedačku a do minuty chrápe (a to doslova) jak zabíje, já si vybudoval pravidelný rituál (spacák, otočení opěrky, nafukovací polštářek plus ty standardnější znaky civilizace) připravující mě o úvodní půlhodinu, kdy snížit množství decibelů v autě od jejich původce se už nedaří. Že si prej ještě nikdo nestěžoval a nakonec to hodil na dědu. Ale aspoň se člověk nemusí bát ticha. Dnes dalších 140 kilometrů a po třista kilometrech jízdy jsme celých devadesát kilometrů od letiště, a to jako ani moc nebloudíme :)

Nocování: pobřeží u Greenore

Doprava: auto Kells - Bru na Boine - Slane - Dundalk - Greenore 140 km
Ceny: vstupné Newgrange+Knowth 10.8 (stud. 4.5); vstupné Battle of the Boyne 3.5 (stud. 1.5); currychipsy 3.7; tankování 18 (litr nafty 1.4-1.45, litr benzínu 1.3)

III. Carlingford - Newry - Belfast

Další z plusů spaní v autě je vstávání, žádné povalovačky a dvouhodinové balení než se člověk pohne. V lepším případě se jen vypláchnou oči matonkou, pojí se vánočka s tatrankou a vyjíždí se do 10 minut. Ale dnešní ráno se událo na Irsko něco nevídaného. Slunce. A to při spaní na východním pobřeží dokáže probudit proklatě brzo. Kor když vychází před pátou. Aspoň toho hodně uvidíme. I když tenhle předpoklad vzal následující dny brzy za své.

Ranní paprsky nádherně prosvětlují krajinu hornatého poloostrova s lesy. Takže ono to nebude tak horké s poudačkami, že v Irsku zůstal jen jeden les a zbytek radši všechno vykáceli staří irští prudérníci, aby se jejich dívka nemohla vyvádět techtle-mechtle tam kde oni. Městečko **Carlingford** na úpatí je protkáno středověkými uličkami, mnoha věžemi a na pobřeží s vyfklou zříceninou hradu krále Jana. Jinak odsud můžete vyrazit na 40 kilometrovou procházku Tain Trail po okolních kopcích.

No, tím bychom měli s Irskem pro tentokrát konec. Před Newry vyjíždíme do Spojeného Království, což se dá poznat jenom podle cedule informující, že nyní jsou vzdálenosti a rychlostní limity uváděny v mílích. Jinak není ani úvodní cedulka s jménem hrabství, natož s názvem státu (stejně by tam asi dlouho nevydržela).

Míříme do kopců, dáváme zastávku v sedle **Windy Gap**, kde na odpočívadle balí dva párečky stany a ani to nebyli Češi. Název Windy sedí a ranní slunce pryč a přidává se déšť. Kousek odsud má být ukázkový trojklanný **dolmen Legananny**. Lonely má s popisem své zkušenosti, tak po užitečných radách, že "po třech kilometrech bude další ukazatel, ale ten určitě přehlédnete" se po úzkých silničkách a třech otočkách dostáváme na parkovištěčko za statkem, odkud je to kousek na kopeček s

dolmenem. Dolmen je klasika, místo by to bylo skvělé, výhled na pohoří Mourne asi taky. Ale chcalo, nebylo vidět nic a chudák dolmen je zastrčen mezi ploty a zdmi.

Osudná se nám stává mapka okolních zajímavostí, sousední dolmen či co nenajdeme, ale bohužel **horu Slieve Croob** minout nelze. A tady se jako bude šplhat i přes drobné náznaky Davidovi, že jako nemusíme mít úplně všechno. Nahoru vede asfaltka, ale ta je trapně pro auta uzavřená a brána posichrována pěti zámky. Tož se jde, jako nebylo by to možná špatný, ale bylo jasné, že ten blížící se mrak nás asi nemine. No, neminul a přinesl brutální spršku. Tímto bych se zde chtěl omluvit NP Abel Tasmanovi z minulého cestopisu za trapnou hlášku o dodání všech 13 druhů deště. Existuje ještě čtrnáctý druh. Ale vršku se už nevzdáme, i když nás to občas sráží k zemi. Schovka za kamennou pyramidou po vítězném zdolání a můžeme vyrazit zpátky nechat zmoknout i druhou stranu postaviček. Po příchodu k autu už na nás zase lišácky mrká sluníčko. Svině jedna.

Čert ví, jak jsme se dostali k městečku **Dundrum** na pobřeží s údajně druhou nejkrásnější normanskou pevností. Že já se na ty kecý "druhý nejlepší" stejně vždycky nachytám. Ale dejme tomu, kopeček nad městem a mořem, vysoké hradby a válcová věž (1177). A aspoň je to zadarmo. Asi to chce na chvíli zavřít oči a přeskochit pár stránek průvodce a poskočit aspoň o 20 kilometrů dál, abychom se vůbec do Belfastu dneska dostali. Na Downpatrick tak zbývá oblíbená prohlídka skrze autí sklo. Jedeme dál po západním břehu zátoky Strangford, která je spojena s mořem jen pár set metrů úzkou úžinou a je obsypána množstvím ostrůvků propojených silničkami po hrázích. Projedeme přes tři ostrovy ke keltskému klášteru **Nendrum** z pátého století. Zbyly teda sotva základy zdí, kostelů a věž, ale je tu fajně, pustě a sluníčko, tak se tak nějak natáhneme pod hradbu a vzbudí nás, až když si nás fotí Japončiči.

Konečně **Belfast**, jen tak vědět, kudy jsme do něj přijeli a kde jsme. Mapka s východní půlkou města nějak nepočítá. Zastavujeme na zákazu, skáču se zeptat do jednoho hostelu Linen house na místo, ale nějak zapomínám na cenu s trapnou důvěrou v jejich web zpřed týdne. Za hlavní silnici necháváme auto mezi domky, z nichž se vyklubala nejradikálnější loajalistická čtvrt a auto s dublinskou poznávačkou tu pugétem nevtají. Ono vůbec, kromě Derry a dvou autobusů, jsem si v Severním Irsku nevyšiml jediného irského auta.

Bereme si saky z auta a než dojdeme zpátky ke slečně recepční, tak nám sděluje, že ten pokoj už je jako pryč. Nezbyvá než vzít za vděk 12-lůžkovým dormem, o kterém nám ještě říká, že jako very familiar. Asi jako že tam nebudou Arabové. To jako nebyli a místo nich tam bylo 10 slečen;) Hmm, že bych těmi dormy v minulosti zbytečně opovrhoval? Jinak ale hostel nic moc, jedna ucpaná sprcha na patro je tady asi v normě, volný záchod aby člověk pohledal. A byt dneska už jedna sprcha byla na Croobu, tak tahle vyhřátější byla o fous lepší.

Uličky s cihlovými domy v okolí sice neoptimističtěji nepůsobí, ale za rohem je hlavní nákupní třída končící na náměstí Donegall s radnicí a ruským kolem ve stylu londýnského Eye. Dál na jih je zase Golden Mile s nejvyhlášenějšími bary a restauracemi. Před nimi hloučky kuřáků (hehe) a vyhazovačů. Něco sice pěkný, ale za rohem už městu čouhá bída z bot a počet žebračků je solidní. I když tady žebrají spíše mladšasové a mladošky. Lemry líný. Nějaký kostely, areál Univerzity, sprška v botanické zahradě, marné hledání rozumné žrádelny, konečně

nákup podrobnější mapy (michelin mini, 1:400000, 2€) a jdeme přeparkovat na vyhlédnutý plac za hostelem. Auto sice vydrželo, ale místní omladina si už na nás brousila zoubky. Ještě že jsou to taky lemry pomalý. Dáváme ještě jedno kolečko do města k ústí řeky Lagan a šikmou věží alá Bigben. Večer město naprosto zpustlo, i na hlavní třídě ani noha, jen občas hlouček kuřáků před bary. No možná by byly dobrý, ale nějak jsme se radši vrátili na pokoj k 6 Španělkám a 4 Francouzským.

Nocování: hostel Linen house, 12lůžkový dorm za 10liber/os.
Doprava: Newry - Dundrum - Lisbane - Belfast 160 km

IV. Belfast - Carrickfergus - Glenariff - Torr Head

Možná by nebylo špatné zůstat v Belfastu déle, ale za ty první tři dny jsme se moc neposunuli a následující tři to nebude asi o moc lepší. Sotva jsme stihli checkout a razíme na předměstí za památkami severoirského konfliktu, což jsou zdi, Mírová linie (6 metrů vysoká zeď z oceli, betonu a drátů), místa výbuchů, hřbitovy, památníky a nejprofláklejší malby na zdech a domech. Více záležet si dali lojalisté hlavně kousek za místem našeho prvního parkingu, kde jsou výstavně pomalovány boční štítové stěny řadových domů. Na republikánských zdech jsou zpodobňovány oběti britské okupace, například člen parlamentu Bobby Sands, který s dalšími zemřel na hladovku za přiznání statutu politických vězňů v roce 1981. Vůbec tady hladovku dotahují do konce a nepředávají si ji po 15 minutách.

Zbytek Severního Irska projíždíme po přímořské silnici. První město za Belfastem je **Carrickfergus** s tou údajně první nejlepší pevností (4 libry). Hradby jako to má slušné, na nich pak nakaširovaní paňáci pro tu pravou atmosféru. Tse. V historickém centru je pár dalších zajímavých domů. Příjemné plážové letoviště je Whitehead mezi útesy s majákem. Dál už silnička kličkuje mezi mořem a kopečky.

Zastavujeme v **Glenarmu** s nepřístupným hradem, georgiánskými domky a pláží na území Antrimských roklí. Už jen ten název má atmosféru. Údajně nejmalebnější ze všech Antrimských roklí je **Glenariff** končící ve stejnojmenném městě. Travnaté hřebeny kolem jsou sice pěkné, ale pod slovem roklo bych si přece jen představil něco trochu jiného. Ale údolí je fajn, občas padne někde vodopád a za tím prvním u silnice jsme sjeli kamsi dolů k restauraci, kde začíná, či spíše končí, rezervace Glenariff Forest Park (pravý vjezd s placeným parkovištěm je někde jinde). V rezervaci je les (už to je na místní poměry něco), několik okružních stezek a pár pěkných vodopádů v rokličkách.

Pustou, krásnou a osluncovatěnou travnatou krajinou se vracíme k moři a do Cashendunu, odkud se po pobřeží klikatí Scenic route. Vysoké útesy, na obzoru Skotsko (19 kilometrů přes vodu) a pár mysů. Torr Head je ukázkový skalnatý výběžek se zříceninou sídla pobřežní strážě. Další cestu zpomalují vbíhající psy pod auto (má štěstí, že tady člověk má buď nohu stejně na brzdě, nebo se sotva vleče do 30-ti stupňových stoupání) a krávy, které nějak nehodlají odejít z pěšiny do **Marlborough Bay**, což je cíl dnešní štreky. Kdysi dávno se tu těžilo uhlí a vápenec. Dá se dojet ke starým chatrčím a na druhou stranu se plazíme snad i původním kouskem zajímavého lesa k Benvanu. Co to je nevím, ale bylo to na mapce.

Na místním parkovištiátku bude další noc. Opodál kempuje domorodec a já chci konečně prubnout stan a vyspat se na rovině. Přes den sice teplota ještě nepřekročila dvacítku, ale v

nocí neklesla výrazně pod patnáct, takže pohodička. Stan se dostavil, ještě trochu vypnout a rup. Prdla tyčka, takže díky Highpeaku můžu pokračovat v autospaní. Dobrou noc tady nedávají lišky ale srny, jedna na mě kouká přes okýnko a nerozhodil jí ani blesk foťáku, zapózovala ještě jednou jak Farná, a když pochopila, že asi od nás žádné žvanec nebude, odkráčela do tmy.

Nocování: zátoka Murlough Bay
Doprava: Belfast - Whitehead - Glenariff - Cushendun 140 km

V. Fair Head - Giant's Causeway

Ono to s tím časným vstáváním zas tak žhavý nebude. Ze spacáku se vyplázím po devátý. Ranní štrečka pod útesy, přesun vzdušnou čarou o 2 kilometry (autem na půl hodiny) a odsud dvouhodinový vejletík na mys **Fair Head**, což jsou 200 metrové čedičové útesy. Jednou takovou strží přehrazené spadlým balvanem jménem Grey Man's Path se dá dojet až k moři. Ale to bych nezkoušel.

V **Ballycastlu** dáváme obídek (kupodivu fish&chips) servírované mladou echt zrzkou) a nákup v coopu (čokoládový dortík za třicku). Davidovi víc než podávaná krmě učarovala sličná servírka. Už před cestou byl jeden z jeho hlavních motivů cesty pravé zrzky. Kor když tahle měla oči prej jak Arwen z Pána Prstenů, tak bylo jasno, kam se ubíraly jeho myšlenky následných pár hodin.

U Ballintoy je jakože slavný visutý most **Carrick-a-Rede**. Je to dvacet metrů dlouhý most a vede na ostrůvek využívaný k lovu lososů. Parkoviště za 5 liber, vstup na most za 4 na osobu a všude davy. Trapárna. Opačným směrem jsou aspoň slušné útesy, ptačí ostrůvky, bývalé lomy - zadarmo a bez lidí.

Zastavujeme u jakože hradu **Dunseverick**, což je kus jedné zídky na poloostrovku. Hlavně odsud ale vede desetikilometrová pěšina podél útesů až k **Giants Causeway**. Jednosměrně by se to dalo, ale hold někdy to vázání na auto má i svoje nevýhody a musíme přímo k němu (parkoviště za pět babek).

Giants Causeway, neboli Obrův chodník, je vedle bomb s dějinným příslušenstvím v Belfastu a Derry asi nejznámější severoirský hotspot. Kus pobřeží je lemovaný pravidelně rozmístěnými kamennými sloupy většinou šestiúhelníkového tvaru, které se zvolna zanořují do moře. Pověst o tom poudá, že ho postavil obr Finn MacCool, aby se dostal do Skotska na boj s obrem Benandonnerem. Jistotu této skutečnosti dodávají podobné útvary na ostrově Staffa ve Skotsku. Když Finn dorazil do Skotska, zjistil že Benan je nějaký velkej a rychle zdrhl domů. Benan si ho ale našel. Když bušil na jeho barák, Finnova žena svému manžilkovi nasadila bryndák, dala do kolébky a Benanovi řekla, aby nedělal rámus, že jí vzbudí dítě. Když dítě viděl Benan došel k závěru, že pokud je Finnovo dítě takhle velké, bude on hotový velikán a zdrhl zpátky do Skotska a celou hráz zboural. Jinak hold vytuhlá láva, no.

Přes den je to tu samozřejmě Disneyland, turisty na osmisetmetrový úsek odváží autobusy, spousta krámků s kýči a na skalách davy. Na takové věci hold buď brzy ráno nebo pozdě večer (a to bude bez parkovného). Chodník vám to teda připomene snad jen, pokud jste zvyklí na práci nejmenované mělnické stavební firmy, ale úchvatné to určitě je. Sloupy mají délku i mnoha desítek metrů. S postupujícím večerem lidi rychle mizeli, pobřeží pokračovalo rozčleněno do několika

spektakulárních amfiteátrů a po vyškrobání se nahoru se mohl člověk dostatečně nakochat.

Jinak se zapomnělo na jednu drobnost. Vesele jsem si nafotil pětistou fotku a přihlásily se o slovo baterky. Nabíječka sice byla, ale nebyla ani štáva ani evropské čudly do ní. Takže to je pěkně v loji, kor v tak úžasném místě. Vedle je město Bushmills s nejstarším oficiálním lihovarem na světě (od 1608). Šestá večer je ale už tak dobrá maximálně na fotku přes plot. To samé o fous dál na hradě Dunluc, možná nejfotografovanější severoirské romantické zřícenině na vrcholku čedičového skalnatého výběžku, který je navíc dole při moři provrtán tuneloeskyní Mermaids, kam se dá dostat po pěšince.

U Portrushe na pláži, kde mělo být bílé skalní okno, mě opět chytá pokus o koupel v moři, ale dešť to za mě vykoná ještě před namočením kotníků. Když jsme u kotníků, tak ten Davidův se mocně hlásí o slovo. A když jsme u deště, tak se mocně hlásí o slovo ukázková dvojité duha. Zmerčit jí akorát na pláži pod útesy, z toho musí být geniální fotka. Kdyby byl teda ten foťák.

Soumrak na krku a další zastávka je palác **Downhill**, postavený biskupem z Derry v roce 1774. Na pahorku obrovská stavba, ze které zbyly už jen obvodové zdi a přímo na útesech stojí malý chrámík Mussenden, který dal biskup postavit pro své knihy či milenku (názory se různí). Pod pahorkem je bývalá zámecká obora, vodní nádrž, železniční tunely, pláž, možná i botanická zahrada a temný les. Teda on po setmění vypadá les temně asi vždycky.

Člověk si nemůže odpustit romantiku spaní na pláži, takže se pokračuje na písčiny výběžek **Magiligan** (jezdí odsud trajekty na protější stranu do irského hrabství Donegall), jehož konec stráží kruhová pevnost. Desítky kilometrů písčiny pláží, jen jaksi jsou na území věznic a vojenské stělnice. Zkoušíme trochu zpátky velikou a skoro nekonečnou pláž Benone, která slouží i jako parkoviště, silnice a vůbec. Ježdění po pláži se mi moc nezdá, tak to parkuju kousek od vjezdu. Můj výlet po písčiny dunách končí na sociálkách jednoho kempu, asi prvního po cestě. Tak jim trochu vysockuju teplou vodu a hlavně je tu zásadní objev zásuvky i na evropské čudly. Spalo se dobře až asi do čtyř, když přijela na noční koupel omladina a jediné stojící auto široko daleko nemohlo ujít jejich pozornosti. I tak se nějak nemohli unavit, tak vyklízíme prostor a vracíme se k parkovišti u parku Downhill. Za dnešek jsme ujeli rekordních 110 kilometrů, takhle asi Dublin nikdy nespátíme, takže už se začínají hledat místa na obětování.

Nocování: pláž Benone a les Downhill

Doprava: Fair Head - Ballycastle - Gnt Causeway - Coleraine - Magilligan 110 km

Outrata: fish&chips&cola 5.5, parkovné u Obrova chodníku 5, čokodortík 0.8, voda 0.7, jogurt 0.5, pohled 0.25

VI. Derry/Londonderry

Ráno jsme předvedli vrchol socu, vrátili se zpátky na pláž Benone, vytasili se s nabíječkou, mobily, baterkami a obsadili kempové záchodosprchy. Po asi tři hodinky se využilo všeho, co nám tu nabízeli a vybrali se z Lonelyho cestovní oběti. Poledne fuč a vjíždíme přes třípruhové kruháky k vlakovému nádraží v **Derry**. Naštěstí v Severním Irsku mají dobře promyšleny i ty kruháky, takže jejich projetí je docela intuitivní hračka. To se nedá říci o něčem podobném ve fušérském Irsku. Centrum Derry je kompletně obehnáno hradbami, které byly vybudovány jako poslední v Evropě v letech 1614-19 (široké 8 metrů, vysoké až devět a celá jejich délka se dá obejít po kohoutku). Centrum nějaké architektonické orgie nenabízí,

snad kromě muzea Tower, červenocihlové Guildhall a gotické katedrály sv. Kolumbána.

Trocha drbů k tomu názvu: Derry je původní gaelské jméno značící dubový háj - Doire. Prapůvodně bylo Doire Calgaigh (Calghachův dubový háj) podle pohanského válečníka, v 10. století byl pohanský Calgaigh vyměněn za Kolumbána (světec žijící v 6. století zakládající zde první klášter). Následně byl název zkrácen a poangličtěn na Derrie či Derry. Protestanští patolízalové v roce 1613 před to přidali ten London jako projev uznání za pomoc s kolonizací. Když nacionalisté získají v městské radě většinu, snaží se o oficiální přejmenování, což jednak není taková sranda a jednak se to zase ruší, když vyhrají ti druzí.

Pod hradbami brouzdáme čtvrtí Bogside, což bylo v 60. letech ghetto dělnických katolíků. Třídenní bitva mezi místní mládeží a policií v roce 1969 se stala pro Brity zámkou pro vyslání armády do Severního Irsku (ta byla v první fázi přijímána i katolíky jako neutrální síla). Ne nadlouho. Obyvatelé Bogside a sousedního Brandywellu vyhlásili nezávislost, postavili barikády a prohlásili se za Free Derry chráněné IRA. Armáda ani policie si sem netroufla a o tři roky později to skončilo Krvavou nedělí, kdy do poklidného pochodu 20tisíc civilistů začali pálit britští vojáci. Celkem zabili 14 osob, řadu z nich hrdinně zezadu, 6 bylo ještě nezletilých. Dnes je stará Bogside minulostí, čtvrt byla kompletně zbourána, většina obyvatel rozprášena pod pláštíkem modernizace. Památkou už je jenom Free Derry Corner a moderní malby na domech připomínající události Krvavé neděle.

Ještě pizzu (za bůra) a objev anglosaského adaptéru v librovém obchodě (kupodivu za libru) a dáváme v ale Velké Británii a vjíždíme do irského hrabství Donegall. Aspoň jednou si zatroubím záměrně (jinak asi dvacetkrát omylem, trubka je geniálně vymyšlena po obvodu volantu) a mezi polňačkami hledám tu správnou na **pevnost Grianán of Aileáich** s výhledem vůkol (průměr 23 metrů a stará přes 2000 let). Nevidaných 40 kilometrů v kuse skončilo v jezerním údolí národního parku **Glenveagh**. Teď večer je zase všechno zavřený, včetně prý zajímavého informačního střediska, hradu i pokladny na parkovišti. Dáváme nejmenší okružní stezku nad jezerem s d'olíky. Odsud projíždíme panoramatickým pohořím **Errigal**, které při zapadajícím slunci vypadá hodně fajně. Pod horou Errigal a Otrávenou roklí je vesnička Dunlewy na břehu jezera s klasickou ruinou kostela, kdy zdi zůstávají v pořádku a dole je jen střecha a okna a dveře.

Donegalské hrabství je to nejdodržnější (však ho taky s Irskem spojují jen dva kilometry široký cíp země, který je rozdělen ústím řeky, takže prakticky jen 15 metrů asfaltu na dvou mostech. Heslem je "u nás na severu se věci mají jinak". Jestli u západní části Irsku máte pocit odlehlosti a pustiny, tady to znásobte. A tato krásná krajina se zatím obejde bez čedokářských nájездů autokarů. Někde (asi u moře) to stočíme dle ukazatelů na beach a po delší jízdě ji nacházíme i s královskou možností parkování a stanování. Kolem jen pár koňuchů, nádherná pláž a vodní živel. Je z toho hodně cítit, že tisíce a tisíce kilometrů dál není už vůbec nic. Ale koupel v tomhle přece jen pro dnešek teplá sprška konkurenčně převálcovala.

Doprava: Derry - Letterkenny - Church Hill - Dunlewy - Dunglow 200 km

VII. Donegal - Sligo - Cliffs of Moher

Další soutěska, na kterou nás nachytl průvodce, byl **Glengesh Pass** ("jedno z nejkrásnějších míst v Evropě, působí takřka vysokohorským dojmem - svažité hory, zelená údolí poseté farmami a malými jezírky"). Jako asi jo, kdyby člověk žádné ty hory předtím neviděl, což je ovšem v našem středoevropském případě docela problém. Úzkou silničkou se dál vineme nad pobřežím až do Donegalu. Jedno větší trojúhelníkové náměstí a hrádek na říčním ostrohu, jinak akorát po týdnu první internet (1€/15 min).

Vjíždíme do hrabství Sligo, kterému vévodí ze silnice dokonale plochá vápencová hora Ben Bulbin (525 m.n.m.). Pod ním je vesnička **Drumcliff** s kostelíkem a hrobem básníka Y.B.Yeatse a keltským křížem z 11. století. A protože hřbitovů není na mých cestách nikdy dost, následoval další jménem **Carrowmore**, i když jeho nalezení po pár zajižďkách a otáčení dalo fušku. Tenhle je ale taky jaksi o šest tisíc let starší a skládá se z více než šedesáti kamenných kruhů a tunelových mohyl. Bohužel utrpěl značné ztráty a i za posledních sto let úplně zmizela pětadvacítka hrobů. Z některých zbylo třeba jen pár kamínků, ale minimálně územním rozsahem dílo slušné. Základem byly dolmeny, na to navršena hlína a písek. V pokladně (vstupné 2.1€, stud 1.1€) a miniinformačním středisku k tomu vyfasujeme za pětieurovou zálohu českého samoprůvodce. A všemu vévodí nedaleký kopec s obrovskou mohylou **Knocknarea** a panoramatickým výhledem. Tam už se dá trefit docela snadno, ale z parkoviště je to hore třičtvrtě hodinky. Kamenné šutroviště o váze 50 tisíc tun je údajně hrobem legendární královny Mab. Kupodivu zatím nebyl proveden pořádný průzkum navzdory předpokladům, že vevnitř bude hrobka minimálně srovnatelná s Newgrange.

Za 4 dny už máme odevzdávat auto v Dublinu, projeli jsme sotva třetinu a před námi téměř jediné Davidovo přání - slezení nejvyšší hora Irska. To samozřejmě nebylo nic, co by mi vadilo. Až do okamžiku, když se z cestopisu vyklubalo, že to je na 6 hodin. A krát dvě. Nějak jsem se původně těšil, že zdolání této tisícovky bude v maďarském duchu (tam výstup na tisícový Kekes spočíval v odbočení z hlavní silnice, trošku výjezd do kopce, parkoviště, příprava na výstup a on ten nejvyšší šutr byl 150 metrů od auta). No tak tady teda ne. Před námi dvě z nejprofláklejších hrabství Galway a Mayo, tak než něco z toho vybírat, radši jsem zavřel oči, nastartoval auto na nejdlejší jednorázový úsek a komplet to projet s tím, že se to prostě nechá na příště. Je to v zásadě jen přes střed Irska, Dublin kousek, takže by s tím někdy příště nebyl problém. Dnes večer jsem chtěl tak ještě stihnout západ slunce nad Mohéřskými útesy.

Oči jsem otevřel jen při čtyřicetieurovém tankování a kousek před Galway v **Claregalway**, kde zapadající slunce akorát lízalo ruiny františkánského opatství. Aspoň se to trochu prolezlo, stejně už jsem nějak po tom vzdálenostním výkonu usínal.

Po odbočení z hlavní silnice se rychlost dost zpomalovala a k **Mohéřským útesům** se stejně dorazilo už dost za tmy. Ale přes den je to tu prý opět brutální čedokárna. Množství obchůdků je tu aspoň citlivě v zemi jak někde v Hobitíně. Teď je tu asi 7 lidí a uškudlili jsme asi 10 eur za parkovné. Útesy jsou vysoké přes 200 metrů, téměř dokonale kolmé přímo do vody. Výhled je prý taky fantastický, nám zbyla už jen trochu červenožlutě ozářená obloha, ale projít se to dalo a aspoň to mělo tu nějakou atmosféru vln a ptáků. Na jednom útesu je postavená i

věž, prý výstředního, velmože O'Briana jako balička na ženský v půlce 19. století. No dnes na to máme kus naleštěného vrčího kovu, který nejspíše za 15 let skončí na šroťáku. Tak nevím, kdo je tady výstřednější. Za úplné tmy se plácek na složení hlavy hledá už dost blbě, tak to šoupneme vedle silnice pod útes (po rozednění byl samozřejmě nádherný plac asi o kilometr zpátky). Jinak se najelo rekordních 400 kilometrů a posunulo se to do druhé půlky cesty.

Nocování: pobřežní silnice u Derreenu

Doprava: Ardara - Sligo - Tuam - Kilcolgan - Lisdoonvarna 390 km

VIII. Burren

Kraj **Burren** je úchvatnou krajinkou s rozlehlými krasovými a vápencovými útvary. Dávné odlesnění totálně zerodovalo veškerou půdu a dnes je to jen skoro nedozírná pustá šedá skála, mezi níž se táhnou úzké pravidelné štěrbiny, které jsou díky vlhkému a chráněnějšímu prostředí jedinými zachytnými místy pro sporou vegetaci. Vše se táhne na mnoha desítkách kilometrů čtverečných, místy stoupají do výšek tříset metrů a pravidelné pláty těchto skal se pak rozpadají před mořem. I přes dnešní nehostinnost tu v dávných dobách pulsoval docela život a zůstaly tu desítky dolmenů, hrobů a více než pětset kruhových pevností.

No a v téhle krajině se potloukáme křížem krážem. Ranní pobřeží, nějaká ta zřícenina a vjíždíme do nitra Burrenu soutěskou Khyber Pass do **údolí Cahen**. Tady chceme projít alespoň kus pěší trasy Burren Way, která se táhne skrz krajinu přes hory a doly. Skály jsou rozděleny metrovými zdmi, občas nějaký pozůstatek stavby, občas ovce a dokonce i pěší turista se najde. Na obzoru další bílé kopce. Jako dobrý mít čas a nemít auto. Projít ji celou by nemuselo být špatný.

Trošku záhadným způsobem pokračujeme dále. Směrovek tady sice mají dost. Vrchol je křižovatka v Ballyvaughanu, ale ono dát čtyřicet směrovek na různé nesmysly za křižovatku zrovna moc situaci neulehčí. A to tím spíš, že to, kam člověk potřebuje, chybí. Auto taky začíná trošku stávkovat při rozjíždění. Asi jako kdybych zkoušel rozjíždění do kopečka na trojku, podle čehož to končí. Nacházíme alespoň dolmen **Poulabrone**, který patří k nejfotografovanějším a vcelku právem. Obrovské mnohametrové placáky tu sestavili úhlednou hrobku (stáří 5800 let, původně také obsypaná hlínou a šutry). Nedaleko, ale neznámo kde, je mohyla Gleninsheen. Významný počet směrovek na jeskyně Ailwee Caves je přímo úměrný výši vstupného (15€). No jeskyně jsou v merku jinde. Podobně je to s jednou z mnoha pevností trochu dál, trocha reklamčí, kýče, hospůdka v soukromých rukách a k pár sestaveným šutrům míří nájezdy autokarů. Vracíme se téměř zpět k místu našeho spánku do Doolinu, který je možná oblíbeným nocležistěm v kraji a přes noc to tu vcelku na irské poměry žije. Jezdí odsud lodní výlety pod Mohéřské útesy (10-15€), severně od přístavu jsou pobřežní skály vyřezány do pravidelných kvádrů. No a je pět večer, ještě zastavujeme v plážovém Lahinchu, ale tady je pláž poněkud divná a hlavně neuvěřitelně nacpaná.

Po pětaticetakilometrové jízdě po normální silnici se za Ennisem vracíme na polňačky do městečka **Quin** na rozsáhlejší ruiny františkánského opatství. Toto je kupodivu zevnitř neprolézatelné. Nedaleký megalitický projekt Craggaunowen je zavřený úplně a u hradu Knappogue se dostáváme alespoň před vchod. O fous dál je ještě druhé největší irské letiště Shannon, které bývalo poslední tankovací zastávkou na meziocéánských letech.

Vlastně úplně prvním našim navštíveným irským větším městem se stává **Limerick** (přes 50 tisíc obyvatel, založili ho Vikingové v 9. století). Protéká jím široká řeka Shannon a na břehu mu vévodí hrad krále Jana. Jako měli jsme před ním zastavit, průčelí bylo impozantně hradní, ale z tohodle se nakonec vyklubala katedrála sv. Mary a k hradu se ještě muselo nějakou tou zašitou barvitou uličkou dojít. Zdi i věže tady jsou sice pěkně masivní, ale vevnitř je vestavěno obudné skleněnopanelákové informační středisko. Naproti je Biskupský palác, Stará celnice a přes řeku i Smluvní šutr. V centru jsou pak moderní baráky a takeaway u babčí s královskými česnekovými hranolkami se sýrem. Ono by se teda dalo jít i něco jiného, ale hold (pozor bude následovat myšlenka dne) hranolky jsou hranolky. A proti těm českým úzkým nudličkám nasátým olejem si je musím sežrat do zásoby. A tak se taky stalo.

Tak zase tma jak v pytli, neříkal jsem včera něco o tom? Jedeme dál na jih. Po cestě jediné odpočívadlo, které kompletně zaplnily dva kamióny. V podstatně horské letovisko **Killarney** objíždíme horem dolem, až končíme na pěkném parkovišti. Celé je to pod stromy, zde by se měl nacházet snad největší původní, a pro leckoho i jediný, les v celém Irsku. Zítra asi bude ranní výstup na horu, pak do Corku do hotelu a večerní město a poslední den se dostat skrze Irsko někam před Dublin. Nečekané se to zvrtilo.

Nocování: u vodopádu Torc
Doprava: Burren - Limerick - Killarney 200 km

IX. Národní park Killarney a Mt Carrantuohill

Noční výlet ke stromu skončil brutálním poštipáním od nějakých neviditelných mrch. Na parkovišti i přes ranní šero začíná už být nějaký ruch. Nechce se, ale asi bychom si dneska mohli konečně přivstat, koukám na hodinky a vono jedenáct. No to mě po. Dopolední výstup se už asi nestihne.

Aspoň očihneme, proč je tady to parkoviště. Vedle startu asi 4 turistických tras je to **vodopád Torc**. Sice žádná sláva, ale jiný tu není. Národní park Killarney se rozkládá kolem tří jezer a pak jsou tu i nějaké historické památky. Očihneme alespoň soutok vod ze tří jezer a vyjedeme do kopce na vyhlídku Ladies View. Nikomu tady nevádí, že jsem si kousek cesty projel tradičně vpravo (teda asi by to vadilo těm protijedoucím, ale ti zrovna nebyli). Spolujezdec si toho taky ani nevšiml, jó to zélandské Somálce by vyvádělo jinak. Hold jednou za cestu si to člověk stříhnout musí.

V beznadějně ucpaném Killarney David skáče do informací zeptat se na cestu na nejvyšší horu. Dostane prospekt s hodně pofidérní mapkou jedné farmy, která je na cestě. Počasí ze začátku žádná sláva a velmi nenápadně se snažím Davidovi výstup nahodit, protože jinak dnes už nic nestihneme. Naštěstí se mi to nedaří.

Ke startu výstupu u farmy vede občas i nějaká cedule za městečkem Beaufort. Je tu asi desítka aut a placené parkoviště a ani noha. Asi už je nenapadlo, že by někdo mohl začít startovat v půltřetí. A to jsme furt ještě nevěděli, jestli těch šest popsaných hodin na výstup v jednom článku zahrnuje i zpáteční cestu. Aspoň jsem tu na zdi vyblejsk mapku do foťáku.

Ona ta **hora Carountehill** má sice jen 1041 metrů, ale vychází se ani ne ze dvouset, takže nějaké to převýšení tu bude. Nejdřív pozvolný výstup ke dvěma plesům, při kterém se musela překonat rozvodádná řeka. Z naší strany vede sotva zřetelná pěšina, která se za říčkou napojuje na polňačku vedoucí

odkudsi a po níž směřovalo i pár lidí. Ti to ale už měli za sebou a šli dolů, kromě jednoho startujícího paka. Jezírka s ostrůvkem pěkná a teď následuje pořádný výstup po šutroviscích. Šplhání do sedla vede přes kamenný splaz s vodopády a převýšením tří set metrů se sklonem tak 70 stupňů. Docela síla. Nadopnul jsem se čokoládovou müsli a tělo pocítilo nevídaný záchvěv energie, kdy by vyšplhalo nahoru v pár minutách. David k tomu přistoupil sakra rozvážně, krok sun krok. Jeden kotník se mu ozval už dole, druhý v průběhu, kdy s ním prohnal skluzem jednu skulinu. Na konci sil se s těma kotníky vydrápal na travnaté sedlo (fakt nemluví o sobě) a začal povídat ty věty, které jsem říkal já dole. A to počasí, bude pršet, nic nevidíme... Nějak se nám to otočilo:)

Ale dál to už nevypadalo brutálně a po téhle šílenosti už se tam vylézt prostě musí. Vochomejtá se tu pár zarostlých ovcí a parta Poláků. Po dalších krocích se přihnál mrak a David to vzdal. Od tohoto bodu mu chyběly nahoru 4 minuty. Sice z toho byla jen mlžná vrcholová fotka samospouští, ale bylo to tam. Vedle asi 4-metrového kříže, kamenné ohrádky tu už bylo jen víko od foťáku Canon (foťák bez víka by býval lepší) a obal od kaštanů v čokoládě. Desetiminutové kochání mlhou a větrem, po deseti minutách sestupu se nahoře krásně rozjasnilo. Měl jsem sto chutí to otočit ještě jednou, ale asi by mě tam dole sežral, už takhle ho nesportovně nechat po cestě je fuj. Dolů jsme se tak nakonec táhli stejný čas jako nahoru, ale naštěstí těch 6 hodin bylo rááno včetně zpátečky, tak se to stihlo akorát.

Cork jsem teda mohl pro dnešek zahodit, tak když jsme u toho zdolávání milníků, tak by se mohl dát ještě jeden nedaleký. Nejzápadnější bod evropské víceméně pevniny. Nějakých 50 kilásků, pěkný poloostrov, poslední moře a místo na chrápání. Welcome in **Dingle**. Průvodce to vidí asi takhle: "pomalé tempo se ještě více zvolní, půvabné horské vrcholky, křivky zátok, dlouhé zlaté pláže, husté hvozdy na úpatí pohoří, kruhové pevnosti, kamenné včelí úly, pohřební mohyly, kamenné kruhy". To zase asi psali po dvou flaškách reklamního vína. Jihozápadní Irsko má 3+2 poloostrovy, které se jak prsty táhnou do Atlantiku, největší je Iveragh protkaný silnicí Ring of Kerry. Vybraný Dingli je z nich nejsevernější.

Stále svítí slunce, tak po výstupovém marastu chci dát konečně to moře. Ideální pro to je městečko **Inch** s šesti kilometry písečného ostrohu. Soubor s časem o fous prohráváme, ale je to jedno, hurá do vln. První skok byl sice drsný, ale kupodivu to pak není tak strašný, jak jsem celý týden očekával a blbnu si nejmíň půl hodiny ve vlnkách (ty tu umí běžně dorůst až tři metrů). V krámku vedeným fešnou zrzkou objevuju i nějakou sádrovou typickou irskou kotidž. To je můj poslední loňský vynález o tom, co si vozit za suvenýrové kýče z cest. Ale ani tohle nebyl nejlepší nápad, protože to taky moc nemají. Jediná jistota, která se dá najít skoro všude, jsou magnetky na lednici a kupodivu i kýč všech kýčů - sněžítka. Škoda teď něco začínat, protože ten restík první sedmdesátky bude trochu znát. Spaní bylo na ideálním místě v zátoce pod hradem Minard, jehož ruiny hlídali dva koňuchové.

Nocování: hrad Minard
Doprava: Killarney - Inch - Doonmanagh, prý dvěšty

X - 26. červenec: Dingli

Aspoň dneska vylezáme trošku dřívě. Následuje ranní prohlídka ještě pustého přístavního městečka **Dingle**, jehož hvězdou je v pobřežních vodách od roku 1984 delfín Fungie

(má tu i sochu). Ne nadarmo jsou delfíny druhé nejinteligentnější osazenstvo na zemi. Hned po krysách. Tož sbohem a dík za čerstvé kroasántky v Supervalu, pro které jsem se ještě musel vacet a okamžitě jich pět zfuntroval na nábřeží. Ináč ten Supervalu je asi irský nejlevnější supermarket.

Za Dingli už následují prudké útesy a starověké památky (ty tentokrát vynecháváme). Tato část je označovaná spolu s dalšími čtyřmi podobnými enklávami za Gaeltacht, což je irský hovořící oblast. Tady nebývají ani anglické nápisy, takže těch pár směrovek je už tuplem na pendrek. Konec Evropy ale není problém najít, přes kopec a poslední štroviště se noří čediče do vln Atlantiku. O fous dál je ještě roztroušeno několik pustých ostrůvků Blasket. Pěkně to tady fičí, ale přesto ty ostrůvky byly mnoho tisíc let obydlené až do 50. let. Takže tolik Dunmore Head s 10 stupni a 28 minutami západní délky a teď už jenom na východ. Do Dublinu. Máme na to čtyřadvacet hodin.

Zpátky jedeme **soutěskou Conor** s fantastickým výhledem na zátoky a horu Brandon. "Pokud ovšem padne mlha, nevidíte zhora nic kromě silnice před sebou." Tentokrát má průvodce stoprocentní pravdu. A ještě to zase při rozjezdu chcípe, což je obzvláště blbý, když vedle stojí skupina středoškolaček. Cíl je další irská profláklost - Rock of Cashel. Nějaké tankování, ale stejně ta cesta moc neubíhá. Je to nějaký divný a teprve teď objevuju zásadní informaci o tom, že červené kilometrovníky v naší mapě nejsou na kilometry, ale na míle. Fakt brzo, blbe. Ale o tom, že je to pro irskou část kilometrech se psalo v růžku. Jen pod tím byl ještě jeden dovětek. No to je jedno. Kvůli času jsme ještě obětoval Mitchelstownské jeskyně. Navíc zbytečně, protože Cashel měl až do sedmi.

Rock of Cashel je kopec obklopen starým opevněním, na jehož vrcholku je 28 metrů vysoká válcová věž z 11. století, klášter, katedrála (13. stol.), nejzachovalejší irská románská Cormacova kaple (1127) se zbytky maleb (12.stol.), ubytovna pro členy kostelního sboru s křížem svatého Patrika (a kinem s krátkým filmem o Kašli) a zbytky hradních budov po vyplenění Cromwellem. Už od 4. století se odsud vládlo široko daleko a byla to největší konkurence Tarskému vrchu. Kilometr pod kopcem jsou pak zdi opatství Hore, odkud je při odpoledním slunci nádherný pohled na celou skálu Kašle. A celou kašelskou oblast ideálně zakončují hranolemi utopenými v curry.

Večerní zastávka byla ve středověkém **Kilkenny**. Je akorát sobota, tak městem táhly až odpudivé skupinky namazaných ženštin silně středního věku a silně vypadajících postav v růžových hadýrkách. No aspoň nekoukaj doma na telenovely, zatímco chlapi jsou zavření ve sklepích pubů. Město nabízí klasiku - zavřený hrad se zahradami, katedrálu sv. Canice a válcovou věž, nějaké to opatství a středověké domy. Jen důchodci s protestními plakátky o hříchu a škodlivosti všeho příjemného před sportovními krčmami byli novinkou. Přes pidihrabství Carlow s čerstvě postavenou, a v mapě nezobrazenou, dálnici bez sjezdů, dojíždíme do Wicklow Mountains, kde se ztrácíme v nočních úzkých silničkách. Na noc kotvíme podél jedné z nich.

Nocování: někde u silnice ve Wicklow Mountains

Doprava: Dingle - Tralee - Kilkenny - Carlow, 380 km

Outrata: benzín 30, curry chipsy 3, vstupné na Cashel 5.1 (stud 2.1), parkovné v Cashli 1.2/80min, croissant 0.4*5...

XI - 27. červenec: Glendalough - Dublin

Ráno jsme popojeli do **Glendalough**, což je příkré údolí dvou temných jezer s prastarým klášterním komplexem. Byli jsme tu naštěstí první, jinak to tu přes den docela vře. V okolí vede řada příjemných stezek. Kousek od dolního parkoviště jsou klášterní objekty, hřbitov a krásná kamenná věž mezi stromy. U horního jezera zbylo ze starých baráků výrazně méně - kamenné hradiště, keltské kříže, Reefer church, St Kevins Bed a Cell (k tomu si můžete maximálně doplovat), ale zas tomu větší Horní jezero dává lepší atmosféru. Původ všeho leze až k roku 498 a mnichu Kevinovi. Obejdeme Horní jezero, kde dál cesta pokračuje přes štroviště k bývalým dolům.

Šňerujeme dále silnicí Military Road proplétající se k Dublinu odlehlými místy **pohoří Wicklow**. Kolem jsou krásné výhledy, rozlehlá rašeliníště porostlá kapradím a vřesem, občas se někde objeví i smrkový les, který se zase rychle kácí, aby se snad sem náhodou nezavlekly tyhle stromové móresy. Míst na zastavení se najde dost, my už si nechali jenom vodopád Glenmacnass, který vcelku solidně klouže po skalách do údolí.

No, a je tu **Dublin**, pomalu se noříme do ulic města bez tušení, kde jsme. Po půl hodině furt za nosem konečně nacházíme nějakou ulici s jménem shodujícím se s mapou. Hertz je akorát blok dál. Protože jsem velmi brzy (asi předevčírem) zjistil na účtu, že si strhli nějakých 65 eur navíc za benzín, tak co to jako má být. Prý se to platí jen, pokud se to nevrátí s úplně plnou nádrží, což je u tohohle auta dosti relativní, když ukazuje plný počet čárek prvních 400 kilometrů po natankování. No pumpli jsme ještě padesátku a zničili jednoho zaměstnance benzínky. Stačilo ho trochu načít ukradením ručičku a předvedl nám vystoupení hodné Chaplina. David při vzpomínce na toho vola vyprskával ještě týden. S Auriskou jsme se loučili po 2170 kilometrech (a 138 eur za cca. 98 litrů nafty).

Na hotel teda transfer nebyl, tak jsme prožili celou hodinku bez zajištění budoucnosti a vydali se do centra městskou. Tu vykonávají dvoupodlažní busy jako v Anglii, jen barvička je jiná. Hotel je kousek od největší dublinské ulice O'Connell Street, která slouží zároveň jako autobusák a v jejímž středu je Dublinská jehla - pofiderní 120 metrů vysoký špičatý miléniový pomník bez hlubšího významu a vzhledu.

Po dvě noci bude naším přístřeškem hostel Marlborough v centru u Custom Housu, který jsem vybral přes Hostelworld. Měl docela slušný rating, zejména proti polským slumům. Přes jejich web jsem to rezervnul neb se to tvářilo nějakými akcemi, jakože prvních dvacet objednávacích v určitý den dostane na ty jejich megadormy cenu za polovičku. Kupodivu jako jo, a tak to koštovalo jen 9 eur za noc a postel ve 14 lůžkovém dormu. Tedy ho teda už dvanáct divoženek s námi nesdílelo, ale vcelku v pohodě. Jen obecný dublinský minus je, že lidi přijíždí pozdě v noci a taky můžou sakra brzo vstávat na další štreku (což se bohužel týkalo poslední den i nás). Kupodivu byla i jakási snídaně, lidi by teda remcali, že je to jenom toast, máslo, džem, jablko, corny a čaj, ale teplá snídaně byla nečekaná změna.

Náplň dublinských hodin příliš překvapení nepřináší, obchází se staré baráky a nasává atmosféra. Všude spousta lidí, na pěších třídách kejklíři, ale vydělávat se tu dá i stavěním hradů z písku. Žebráci mají před klobouky cedulky, že berou mince jenom od padesáticentů nahoru a jeden beznohej se dokáže přesunout o pět bloků vedle rychleji než my. Pro většinu návštěvníků je pak hlavní mekou Temple Bar s pulzující pěší zónou a desítkami

barů. My začali takhle k večeru u Trinity College, což je první irská univerzita (1592). Za ní je Národní muzeum, Národní knihovna a Národní galerie. Mezi nimi je Leinster House, kde zasedá Parlament (jedno jeho průčelí je navrženo ve stylu venkovského sídla a druhé jako městský dům, Dolní sněmovna tu je Dáil a Horní Seanad). A tohle všechno bylo dnes zavřeno, protože je pozdě a zítra taky, protože je pondělí.

Parkové náměstí Merrion je obklopeno ukázkovými georgiánskými budovami s typickými domovními vchody s krásnými dveřmi a segmentovými nadsvětlíky. V jednom z nich žil Oscar Wilde a naproti němu mu vyfikli v parku vysmahlou ležerní sošku. Ale v zásadě snad v každém baráku tady bydlel někdo slavný. No a bloumy, bloum. Tady barák, támhle kostel, nějaké pivo a žvanec, jenom příliš neodbočovat z centra, protože dál už chci pes.

Nocování: Marlborough hostel 9€/noc (14-dorm, snídaně)

Doprava: auto Glendalough - Dublin 100 km, městská

Outrata: benzín 50, bus 1.5, bus na letiště 2, vstup na Dublinský hrad 4 (stud.3), pivo beemish 1.75 a guinness 2, klementinky 1.5/kg, trika po 5 a nejrůznější další ptákoviny a sůši

XII - 28. červenec: Dublin

Rannímu ruchu v hotelu dodával ještě na kvalitce vlak, který se občas prohnal nad hotelem. Zlatý chrápání v autě, ale stejně jsme se vyhrabali až na devátou z postele zachránit poslední zbytky toustů. Dneska přišla na řadu západnější část Dublinu s Dublinským hradem (1204). On je to teda dnes palác a z hradu zbyly základy a jedna věž. Takže vnitřní prohlídka zahrnuje hlavně ty obligátní židle (naštěstí bez obrazů) a kousek podzemí (4€). Celkem jsou tu dvě velká nádvoří. Vchod na Horní nádvoří korunuje socha Spravedlnosti, která to tak nějak vystihla - čelem k sídlu okupantských Britů, zády k irskému městu a když napršelo, tak se misky vah povážlivě naklonily na jednu či druhou stranu, což přijde jako vtipná provokace (nakonec je radši navrtali). Po Hradu jsme si dali rozchod a šli si po svých. David vyrazil k památníku padlých vojáků za posledních X válek od Napoleona do současnosti. Památník obklopuje krásný park, který hyzdí houfy podnapilých Poláků. Jedna skupina se mlátí obřím nafukovacím penisem po hlavách, druhá se polívá pivem a další rozhazuje odpadky.

Já vyrazil opačným směrem. Pěkná byla prohlídka kostela St. Audoena, a to nejenom kvůli průvodkyni, minimu lidí, a že to bylo zadarmo. Původní kostel z 12. století se postupně přístavbami zdvoj a pak zečtyřnásobil do tvaru protáhlé okurky. Vedle však stál protestantský kostel, kterému by tenhle stínil, tak se o pár století zase musel ubourat na polovinu a pak na čtvrtinu. Ta funguje dodnes a nedávno ji opět o fous zvětšili vybudováním expozice o životě tohoto kostela ve středověku. Dnes ani jednou nespřchlo, celý den téměř jasno, teplota nad dvacítkou a místní funěli jak v kravíně. Ještě nějaké nákupy, vůbec po tom přepočtu eura na českou dvackuafous se tu nakupuje příjemně. Večer jsme nápaditě prolili hrdlo Guinnessem a Beamishem a k večeri ještě nápaditěji fišendčips.

XIII - 29. červenec: Dublin - Praha

Odlet v sedm dvacet a první bus jedoucí na letiště v pět vycházel říp řop. Ještě před námi odjížděla z pokoje pětka Francouzek, které už musely taxíkem. Na rozloučenou festově lilo. Bus číslo 41 odjížděl od zastávky skoro vedle hotelu za dvě eura (speciální AirlinBus jezdí za šest jur z O'Connelu a je tam o 10 minut dřív). Výhled z busu na temný deštivý Dublin měníme za dvě Velkobítešačky. A protože jsou pěkný,

následuje na letišti přesun věcí z jejich přečpaných batohů do našich vyjedených pro splnění ryanairáckých limitů. No let byl zajímavý, pilot evidentně začínal, protože hlavně ke konci při prudších sestupech a opětovném vyrovnávání letadla se cestující pěkně orosili a vydali pár sborových vzdechů ala horská dráha. Ještě následoval doprovod na Florenc pro vybrání tekuté odměny a pak už jen rozprk do koutů domoviny.

No a finito, 2 týdnů v čoudu. Letadlem a půjčeným autem, suma sumárum do deseti táců. Skvělá končina, i když asi ne každého ty staré šutry a deštivá zeleň bude rajcovat. Navíc tam zbylo dost míst, kam se prostě vrátit stejně musím.